

Tuleviku koolilapse elust kaob faktide tuupimine

Eile kooliteed alustanud mõjutab enim infotehnoloogia areng

Urmo Kübar

urmo@epl.ee

Eile 1. klassi läinute kooliteel peab suurimaks muutuseks võrreldes seniste õpilastega kujunema faktide pähetuupimise asendamine õpetusega, kuidas informatsiooni leida ja analüüsida, väidavad haridusspetsialistid.

See tähendab, et seni klassi ees tõde vahendanud õpetaja asemele tekib klassis vestlus ja arutus õpitava üle. Gümnaasiumilõpetaja aastal 2012 peaks seega olema praegustega võrreldes tugevama analüüsioskusega. "Mälumänguri tüüpi koolilõpetajaid hakkab ühe vähem tulema," usub riiklikus eksamikeskuses töötav Mare Räis.

Muutustele aitab kaasa infotehnoloogia areng. Juba praegu valmistatakse õpikuid CD-ROM-idel ning õppimine ja vastaminegi käib mõnes kohas arvuti kaudu.

Vastse IT kolledži esimese kursuse tudengi Heiti Kenderi sõnul on oluline, et tänu infotehnoloogia arengule ei piirdu haridus enam koolis õpitavaga. "Koolitunnid ei ole enam ainult õpetaja omad," märgib ta. "Internet tungib sisse uksest ja aknast ning koos vajalike raamatute nimekirjaga annab õpetaja lapsele ka paar URL-i."

Tänu internetile muutub kaasaegsemaks kõik õpitu, lisab Kender. "Ajalugu saab kaasaegsed kommentaarid; matemaatikas, füüsikas ja keemias vaadatakse asju tänapäeva pilgu läbi," ütleb ta.

Muutused ootavad ka õppeprogramme: eeldatavasti tõuseb eile kooli läinute õpiajal reaalinete osakaal ning väheneb näiteks ajaloo oma. Samuti võib eeldada kirjanduse lugemuse vähenemist.

Haridusministeeriumi õppekavade talituse juhataja Kersti Kaldma sõnul ei pea siiski paika väide, et õppe-

Albu põhikooli esimese klassi poiss Erich-Axl Ubaleht kastab just kooliõuele istutatud tamme. Kolme noore puu istutamisega tähistati eile vanas mõisahoones tegutseva kooli 13,6 miljoni krooni ja viis aastat kestnud renoveerimisaja lõppu.

RAUNO VOLMAR

programmid muutuvad aina raskemaks. "Eriti reaalinetes on endised programmide koostajad lausa nõrduinud, et nõudmised on nii väikeseks muutunud," ütleb ta.

Olulisemaks muutuseks on ka see, et gümnaasiumi lõpuks õpitu muutub eri koolides üha erinevamaks.

Kui näiteks 15 aastat tagasi kooli läinute õppekavas oli täpselt paigas isegi see, millal õpetaja peab tegema kontrolltöö ja mida seal küsima, siis praegu saavad koolid valida eri õpikute vahel ning otsustada paljuski ise, millal mingit ainet andma hakata. Gümnaasiumi osas saab kool neljandiku õppekavast ise paika panna – nii võib mõne kooli lõpetanu olla selles mahus õppinud informaatikat, teine näiteks aiandust.

Kooliteede võrdlus

1985

1. KLASS

Eesti keel, vene keel, matemaatika, kunstõpetus, kehaline kasvatus, muusikaõpetus, tööõpetus.

Saab 1 veerandi lõpus oktoobrilapseks. Õppeaasta jagatud 4 veerandiks, vaheajad on oktoobripühade ja nädalite puhul ning kevadel.

2. KLASS

Loodusõpetus

3. KLASS

1988. a kevadel saab pioneeriks. Reform muudab kooli 12-klassiliseks, jääb vahele 4. klass.

5. KLASS

Koolis ei pea enam käima laupäeviti.

Kirjandus, teine võõrkeel, ajalugu, bioloogia.

Õppeaasta jagatakse trimestriteks, vaheajad on sügisel, jõulude ja lihavõttepühade puhul.

6. KLASS

Geograafia.

7. KLASS

Kaob kohustuslik koolivorm. Esimene eksam.

8. KLASS

Füüsika ja keemia, mida õpitakse vene keelest tõlgitud õpikutest. Kevadel eksam.

9. KLASS

Kodanikuõpetus, kevadega lõpeb tööõpetus. 3 eksamit, lõpetab põhikooli 1993. aastal.

10. KLASS

Jagunetakse humanitaar-, reaali- ja üldklassideks.

Kolmas võõrkeel.

Eri koolides võimalikud eri valikained. Õppeaasta jagatakse kaheks semestriks, vaheajad jäävad samaks. Kevadega lõpeb maateadus. Kaks eksamit.

11. KLASS

Kaks eksamit.

12. KLASS

Kevadel 5 eksamit, lõpetab keskkooli 1996.

2000

1.-3. KLASS

Eesti keel, matemaatika, kunstõpetus, kehaline kasvatus, muusikaõpetus, loodusõpetus, inimese- ja kodanikuõpetus, tööõpetus. Kolmandas klassis hakkab õppima esimest võõrkeelt (inglise, vene, saksa või prantsuse). Õppeaasta jagatud 4 veerandiks või 2 semestriks, vaheajad sügisel, jõulude ja lihavõttepühade ajal.

4.-6. KLASS

Ajalugu (tavaliselt 5. klassis) ja teine võõrkeel (tavaliselt 6. klassis)

7.-10. KLASS

Geograafia, bioloogia, füüsika, keemia. Õpikud on kirjutatud Eestis, rohkete piltidega, õpetajal on võimalus valida eri õpikute vahel. Esimest korda sooritab 3 eksamit 9. klassi lõpus. Põhikooli lõpetab 2009. a.

10.-12. KLASS

Tsükli jooksul lisandub kolmas võõrkeel ja üheaastane filosoofia-kursus. Neljandik õppekavast võimalik koolis valida, nii võivad sinna kuuluda väga erinevad ained: informaatika, meediaõpetus, aiandus vms. Riigieksamid 12. klassi lõpus. Lõpetab keskkooli 2012. a.